

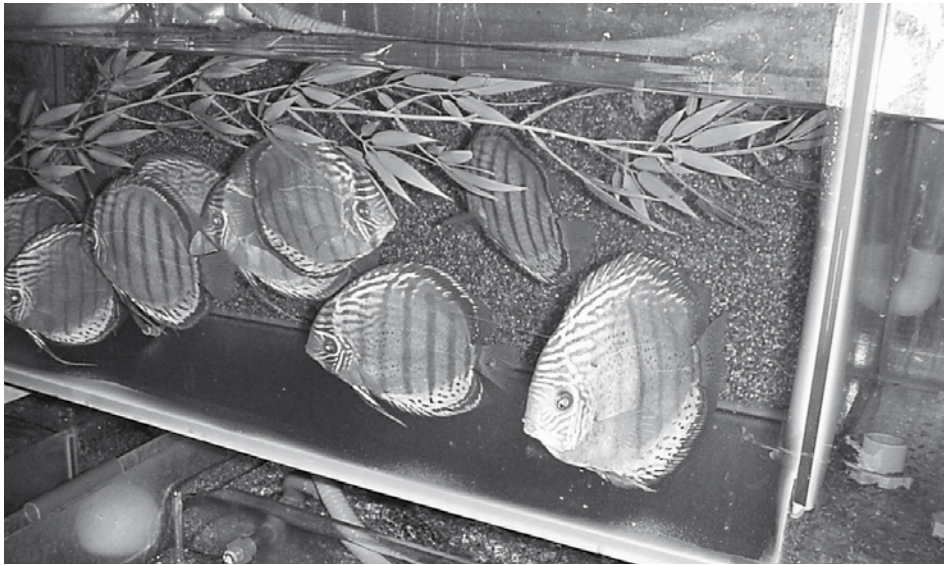
Aquarius Excursie naar Ruinemans Aquarium BV

Door Pierre Hakkesteegt (student Aquacultuur & Visserij, Wageningen Universiteit)

Ruinemans Aquarium BV is een centraal distributiecentrum voor aquariumvissen in Europa. Dagelijks worden honderden dozen met vissen verstuurd naar evenzoveel bedrijven in de detailhandel. Er bestaat een capaciteit voor één miljoen vissen, welke na een verblijf van 3 dagen tot 6 weken allemaal weer onderweg zijn naar hun volgende bestemming. De vissen, jonge migranten, komen uit 25 veelal tropische landen. Bij Ruinemans herstellen ze van een lange vliegreis voordat ze als kwaliteitsvisje ergens in West Europa een aquarist blij gaan maken.

In 1955 is Dhr. Ruinemans te Nieuwekerk a/d IJssel begonnen met een handel in siervis. Tegenwoordig is zijn bedrijf te Montfoort gevestigd wat slechts drie kwartier rijden is vanaf Schiphol. Daar te Montfoort, waar

het water zuiver en neutraal is, mochten wij, leden van studievereniging Aquarius, een kijkje nemen achter de schermen. We werden in een nette kantine hartelijk ontvangen met koffie en thee. Voorlichter

Discusvissen bij Ruinemans.

*Student geïnteresseerd in de onderkomens van mannelijke exemplaren van *Betta splendens*.*

Frank de Goey schakelde zijn praatje met gemak om naar het Engels, vanwege de internationalen onder ons, en vertelde ons kort en bondig over dit grootse distributiecentrum om nog tijd over te laten zodat we zelf de werkvloer konden bekijken. Wel met de afspraak dat we niet als dolle ganzen de vissen zouden verontrusten en niet met uitgebreide vragen de medewerkers van hun werk afhielden. Vroom als we zijn leidden enkel onze ogen de weg. Als groep zijn we nogal in het aquariumgebeuren geïnteresseerd en elk van ons heeft zijn of haar eigen favoriete siervis. Hierdoor was de groep al gauw versplinterd over de gehele vestiging. Alle veelvoorkomende aquariumvissen zijn hier in grote scholen aanwezig, bijvoorbeeld rijen aquaria met Tetra's (samen met Kardinalen verreweg de meest verhandelde siervis), gescheiden naar maat en afkomst. Het zien van zoveel Tetra's samen is griezelig want al hun glimmende strepen weerkaatsen het licht net iets anders, en je kijkt naar een onscheidbare massa glitters die zich chaotisch beweegt. Grappig om in enkele bakken vol Tetra's een onverstoorbare bodemzuiger (*Geophagus*)

functioneel bezig te zien, en tot genoegen van een medewerkster werd de bodem klinisch schoon gevreten. Waar de meer-valssoorten in hun grote groep achter elkaar aan joegen, dobberden de sluiersaarten onverschillig om elkaar heen. In een apart deel van het bedrijf zijn de vissen voor de tuinvijver gehuisvest welke natuurlijk een koelere omgeving behoeven. Voor deze vissen zijn ook buiten systemen aanwezig, elk met een eigen water zuivering. Opmerkelijk was dat overal de werkvloer en vistanks er goed schoon uit zagen. Zou dat ook zo zijn waar de siervisjes uiteindelijk terecht komen, bij aquaristen thuis?

Ieder zijn eigen dieet

Elke siervissoort bij Ruinemans, en dat zijn er steeds zo'n 900, vereist specifieke leefomstandigheden. Het voedsel verschilt bijvoorbeeld per soort van samenstelling. Het kan variëren van levend voer, forel- en voer pellets tot groentemengsels. Voor het voeren van siervis gelden in Nederland gelijke regels als voor consumptievissen, toch is het gepermitteerd om waar nodig antibiotica aan het voer toe te voegen. Voor

nieuwe vissoorten moet gezocht worden naar een juist dieet, en als de leverancier of het internet geen uitkomst biedt wordt er slim geëxperimenteerd. Een rij van zo'n honderd aquaria wordt beheerd door één medewerker wiens taak het is om nauwkeurig bij te houden of de vissen normaal eten en hoeveel er sterven. In geval van nood wordt de aanwezige dierenarts ingeroepen die in een laboratorium de nodige analyses kan uitvoeren. Behalve het verzorgen van de vis moet er vooral veel worden geteld, orders worden simpel met een schepnetje bijeen gevangen. De nadruk ligt zeker op doorwerken, immers de vis moet verder reizen.

Warmtehuishouding

Dat vis van topkwaliteit geleverd wordt is prioriteit bij Ruinemans. Elke partij vis wordt de eerste drie dagen in een gereinigde vistank in quarantaine gehouden. Dit gebeurt in water waaraan medicijnen tegen algemeen voorkomende ziekten zijn toegediend. Om te voorkomen dat ziekte en/of bacteriën in een tank vissen in een andere vistank aantasten is elke vistank een geïsoleerd biologisch systeem. Onder de tank zit een verwarmingselement en achter

de tank is een biologisch filter van grint en gruis wat tesamen met een ruime waterbuffer het mogelijk maakt een relatief kleine doch stabiele leefomgeving te creëren. Zo kan een vistank met ziekte afzonderlijk behandeld worden met medicijn, temperatuur en/of pH. Het water wordt vanaf een centrale opslag rondgepompt doch niet gecirculeerd, daarom wordt er wekelijks wel zeshonderdduizend liter water verbruikt! Het leidingwater wordt tot twee standaarden van pH 7 en 6.5 bewerkt waarmee alle vissen bediend kunnen worden. Mocht er iets misgaan met pompen: er is altijd een grote buffervoorraad van honderdduizend liter beschikbaar op 25 graden temperatuur. Het warme afvalwater koelt eerst in een warmteregelaar (dat het koude nieuwe water opwarmt) alvorens het 's avonds geloosd wordt. De warmtehuishouding en luchtvochtigheid in het hele gebouw wordt met klimaatcomputers geregeld. Om benauwdheid te voorkomen wordt verse lucht naar binnen gezogen. Desondanks is het er zomers volgens een medewerker warm, maar het is véél beter dan het vorige gebouw want dat was echt een broeikas. Toen verdampte door warmte buiten het water waardoor de overgebleven inhoud

Zicht op onderdeel van de afdeling warmwaterssiervis.

Barry Schut van de exportafdeling van Ruinemans.

van de vistanks afkoelde, en vervolgens gingen de thermostaten in de vistanks op volle toeren draaien om dit water weer op temperatuur te houden. En allemaal terwijl het kwik buiten boven de dertig graden piekte! Het nieuwe gebouw is twee keer zo groot maar verbruikt de helft aan energie, een geniaal ontwerp dus.

Herkomst

De meeste aquariumvissen zijn afkomstig uit Zuid-Amerika, Afrika en Zuid Oost-Azië. Ze komen per vliegtuig aan op Schiphol vanwaar ze verder per truck naar Ruinemans worden vervoerd. Slechts enkele procenten gaan verloren door mortaliteit tijdens transport. Het vervoer neemt overigens de helft van de totale visprijs voor zijn rekening. De prijzen voor siervis staan niet vast, in het algemeen geldt dat hoe groter de vis hoe duurder. De vraag naar siervis is doorgaans groot, met name rond de maanden november en januari en in de zomer wanneer het weer slecht is. Het aanbod van veel wildgevangen siervis is seizoensgebonden. Zo arriveren Kardinaaltjes meestal tussen augustus en december. Ruinemans heeft geen voorkeur voor bepaalde vissoorten, de vraag voor siervis blijft hoog dus alleen kwaliteit is bepalend voor inkoop. De helft van alle siervis is wildvangst, en

route vanuit bijvoorbeeld het veldstation in Manaus, Brazilië. Daar wordt gevangen vis uit o.a. Ecuador, Guyana, Peru en Brazilië verpakt alvorens doorgestuurd te worden naar de Ruinemans in Montfoort of naar een kleinere vestiging in Miami (VS). In de landen waar vis gevangen wordt voert de regering controle en regulering op wildvangst uit. Als een siervis in zo'n land op een lijst komt van bedreigde diersoorten, of op een CITES-lijst dan stopt Ruinemans de handel in de desbetreffende soort. In Afrika is de regulering nog altijd onder de maat, maatregelen komen te laat op gang waardoor overbevissing van siervis en uitsterving dreigt. Menig student was van mening dat Ruinemans hier op eigen initiatief de inkoop van siervissoorten kan beperken. Er zijn landen die een maximaal exportquotum hanteren, zoals Nigeria, en uiteraard voldoet Ruinemans hier wel aan. Doorgaans zijn vissen afkomstig van wildvangst sterker dan gekweekte siervis, maar soms zijn de omstandigheden van vangst en behandeling tijdens vervoer slecht waardoor de kwaliteit alsnog onderdoet voor die van gekweekte siervis. Gekweekte siervis fungeert daarom als overige bron (50%) van siervis, uit voornamelijk China, Indonesië, Malysië en Singapore. Goudvis komt nog altijd uit het gespecialiseerde land Italië, andere koudwatersoorten komen o.a. uit Israël, Duitsland, België en Tjechië. Vooralsnog is er weinig marktruimte voor kwekers uit Nederland, er zijn momenteel slechts twee Koi Karper kwekers, maar misschien dat in de toekomst door verhoogde vliegtarieven i.v.m. milieuwetgeving hier meer ruimte voor komt.

Al met al gingen de Aquariusleden enthousiast weer op huis aan, ze wisten nu immers waar hun geliefde aquariumvissen vandaan kwamen en hoe ze hun entree in ons land maakten. Dat dit goed geregeld was stelde hen gerust.